

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «Педагогічна практика»

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Форма навчання	Очна денна, очна вечірня, заочна форми
Назва навчальної дисципліни	Педагогічна практика
Кафедра	Кафедра терапії № 1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО
Е-mail кафедри	kaf_therapy_1_FPGE@meduniv.lviv.ua
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний email, Google scholar, Scopus)	Склярів Євген Якович д.мед.н., професор, завідувач кафедри depth2015@gmail.com , https://scholar.google.com.ua/citations?user=S_j5tI0AAAAJ&hl=uk https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56086364000 Бичков Микола Анатолійович д.мед.н., професор, koloboc2000@gmail.com , https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=hvk8HuEAAAAJ https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203502936 Бондаренко Ольга Олександрівна д.мед.н., професор, olha.tyshchenko@gmail.com , https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=nktJnxAAAAJ&view_op=list_works&authuser=4 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209687136 Демидова Анна Леонідівна к.мед.н., доцент, ademydova@gmail.com , https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=uk&user=bETZw1sAAAAJ
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	3 рік (5,6 семестр)
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин (лекції/практичні/семінарські заняття/самостійна робота аспірантів)	90 год (0/0/12/78 - очна денна, очна вечірня, заочна форми)
Консультації	Згідно графіка

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Силабус з дисципліни «Педагогічна практика» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю «Внутрішні хвороби» на кафедрі терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО укладено у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького для здобувачів ступеня доктора філософії, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», положення про педагогічну практику. Ознайомлення із вказаною дисципліною, яка є частиною освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії, що входить до блоку дисциплін «Глибинні знання зі спеціальності 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я», яка передбачає підготовку фахівців до викладацької діяльності зі спеціальності «Внутрішні хвороби», оволодіння ними основами педагогічної майстерності та методики викладання. Базою для проходження педагогічної практики здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності «Внутрішні хвороби» є кафедра терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, за якою закріплений аспірант.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Головною метою проведення асистентської практики є набуття досвіду викладацької роботи, необхідного для викладання дисциплін за фахом «Внутрішні хвороби» закладах вищої освіти після отримання освітньо-наукового рівня PhD, здобуття нових професійних компетентностей в психолого-педагогічній, організаційно-управлінській, науково-дослідній діяльності шляхом набуття та розширення знань, опанування нових вмінь і навичок у навчально-методичній роботі, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування сучасних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін за фахом, набуття аспірантом досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності; створення відповідного індивідуального, вербального, кінетичного і габітарного іміджу.

Навчальний курс спрямований на формування професійної компетентності у педагогічній діяльності, майстерності викладання, самоорганізації, набуття та розвитку педагогічних компетентностей аспіранта під контролем викладача-наставника (професора).

Предметом педагогічної практики з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» є відпрацювання навиків та вмінь щодо виконання аспірантом таких видів робіт:

- Підготовка проєктів робочих навчальних програм, навчальних планів та силабусів дисциплін за фахом «Внутрішні хвороби»;

- Підготовка та проведення семінарських (практичних) занять з дисциплін за фахом «Внутрішні хвороби»;
- Підготовка навчально-методичного забезпечення проведення лекційних, семінарських (практичних) занять з дисциплін за фахом «Внутрішні хвороби»;
- Розробка завдань та організація самостійної роботи лікарів-інтернів з дисциплін за фахом «Внутрішні хвороби».

Основними *завданнями* є:

- набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, задоволення потреб в інноваціях, формування, закріплення лідерських якостей аспіранта у командній педагогічній роботі за фахом;
- вивчення педагогічного досвіду аспірантом, ознайомлення з сучасними досягненнями, тенденціями розвитку педагогіки та медичної науки та практики за фахом «Внутрішні хвороби»;
- розробка пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих інноваційних педагогічних та науково-практичних медичних (фармацевтичних) досягнень, що включають диференціацію, індивідуалізацію, дистанційні, інформаційно-комунікативні технології навчання за фахом «Внутрішні хвороби»;
- здобуття аспірантом професійних якостей майбутнього викладача: засвоєння новітніх методик з підготовки та проведення різних видів занять (семінарів-практикумів, семінарів-нарад, семінарів-тенінгів, тренінгів, вебінарів, «круглих столів», організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти), виховання в аспірантів творчого підходу з критичним мисленням та емоційним інтелектом до навчально-методичної роботи;
- вміння готувати лекційний матеріал з використанням знань комплексного вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, медицини (фармації) за фахом «Внутрішні хвороби», педагогіки, відповідних нормативно-правових актів, вітчизняного та зарубіжного досвіду, чітко, доступно, логічно і послідовно викладати цей матеріал лікарям-інтернам, керувати аудиторією, підвищувати рівень професійної культури.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних *компетентностей та програмних результатів навчання*:

<p>Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини, організувати і виконувати власну науково-</p>
--

дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність комунікувати в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі – на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організовувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

ЗК9. Здатність мислити педагогічно, адаптовувати зміст, форми, методи та засоби педагогічного процесу до поставленої мети і завдань, виявляти, аналізувати та ефективно вирішувати педагогічні проблеми.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати та інтерпретувати основні концепції, теорії, гіпотези, сучасний стан проблем та досягнень за обраним науковим напрямком та в освітню діяльність в галузі медицини за фахом «Внутрішні хвороби».

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «Внутрішні хвороби».

ФК7. Здатність представляти результати власних наукових досліджень у вигляді друкованих праць або усних форм презентацій відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ФК9. Здатність організовувати та здійснювати педагогічну діяльність за фахом «Внутрішні хвороби», вдосконалювати педагогічну майстерність, застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми та засоби.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння в науковій та освітній діяльності за фахом «Внутрішні хвороби».

ПРН11. Презентувати у науковому та освітньому фаховому співтоваристві результати власних наукових досліджень за фахом «Внутрішні хвороби» в усній та письмовій формах, державною та іноземною мовою, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ПРН13. Організувати та управляти роботою колективу (лікарів-інтернів, слухачів, колег, міждисциплінарної команди).

ПРН14. Організувати та управляти освітнім процесом в за фахом «Внутрішні хвороби», оцінювати його ефективність, виявляти та усувати педагогічні проблеми.

ПРН15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН17. Використовувати принципи академічної доброчесності у власній науково-професійній та педагогічній діяльності за фахом «Внутрішні хвороби», протидіяти проявам академічної недоброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем медицини, проведення дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з певної спеціальності.

5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів (годин), з них:					Рік навчання, семестр	Вид контролю
	Всього	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Семінарські заняття (год)	Самостійна робота (год)		
Педагогічна практика	3 кредити / 90 год	0	0	12	78	3 рік, 5,6 семестр	залік

Структура навчальної дисципліни (очна денна, очна вечірня, заочна форма)

Розділ	Назва теми	Години	Вид заняття (години)			
			Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	2	4	5	6	7	8

1.	Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на кафедрі терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	4				4
2.	Організація педагогічного процесу в сучасній вищій школі. Ознайомлення з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» на терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	24				24
3.	Підготовка аспірантами навчально-методичної документації для проведення практичних (семінарських) занять, самостійної роботи лікарів-інтернів на терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	26			6	20
4.	Підготовка до проведення лекцій.	6			2	4
5.	Проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» на кафедрі терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	16			4	12
6.	Організація дистанційного навчання.	4				4
7.	Виховна діяльність з лікарями-інтернами на терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	6				6
8.	Складання підсумкового звіту з педагогічної практики.	4				4
Разом		90	0	0	12	78

Тематика та зміст навчальної дисципліни
(очна денна, очна вечірня, заочна форма)

	Назва розділу	Години	Теми	Семінарське заняття	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
1.	Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на кафедрі терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	4	Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.		4

2.	Організація педагогічного процесу в сучасній вищій школі. Ознайомлення з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» на кафедрі терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	24	Ознайомлення з організацією викладання дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» та вимогами до освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця		2
			Ознайомлення зі структурою та змістом програми й силабуса з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»		4
			Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для практичних занять дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»		4
			Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для самостійних занять дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»		2
			Аналіз критеріїв оцінювання знань лікарів-інтернів		2
			Відвідування лекцій і практичних занять провідних викладачів кафедри; обговорення з викладачами використаних методів, методичних знахідок		6
			Відвідування практичних (семінарських) занять викладачів кафедри		4
3.	Підготовка аспірантами навчально-методичної документації для проведення практичних, семінарських занять, самостійної роботи лікарів-інтернів на кафедрі терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	26	Розробка проекту програми та силабуса (на 2 кредити) для вибіркової дисципліни за темою дисертаційної роботи		6
			Розробка плану практичних занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста», обговорення їх з керівником практики, проведення занять відповідно плану	2	
			Розробка плану та конспекту практичного заняття (на 2 академічні години) з дисципліни		4
			Розробка методичних рекомендацій для практичних (самостійних) занять (на 2 академічні години) за темою дисертаційної роботи		4
			Розробка завдань для самостійної роботи, поточного контролю, тестів з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	2	
			Розробка дидактичного матеріалу для контролю знань (тестів, ситуаційних задач, кейсів) з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»		6
			Підготовка конспекту лекції (оглядової презентації за темою дисертаційної роботи), обговорення його з керівником практики	2	
4.	Підготовка до проведення лекцій	6	Методика створення мультимедійної презентації лекції з дисципліни «Коморбідна		4

			патологія в практиці лікаря інтерніста». Робота в якості лекційного асистента		
			Проведення тренінг-лекційного заняття з використанням оглядової презентації за темою дисертаційної роботи. Обговорення його результатів з керівником практики	2	
5	Проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» на кафедрі терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО.	16	Проведення семінарського заняття з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» із застосуванням сучасних методик викладання	2	
			Відпрацювання методики проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»		6
			Організація активних форм навчання (круглий стіл; зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» у нетрадиційній формі)	2	
			Організація та проведення консультацій для лікарів-інтернів з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»		6
6.	Організація дистанційного навчання	4	Відпрацювання методики дистанційного проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»		4
7.	Виховна діяльність з лікарями-інтернами на кафедрі терапії № 1, медичної діагностики, гематології та трансфузіології ФПДО	6	Планування та організація виховної роботи з лікарями-інтернами з формування у них професійних якостей сучасного фахівця		6
8.	Складання підсумкового звіту з педагогічної практики	4	Підготовка матеріалів практики та звіту		4
Разом		90		12	78

Тематичний план семінарських занять
(очна денна, очна вечірня, заочна форма)

№	Тема	год
1.	Розробка плану практичних занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста», обговорення їх з керівником практики, проведення занять відповідно плану	2
2.	Розробка завдань для самостійної роботи, поточного контролю, тестів з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	2
3.	Підготовка конспекту лекції (оглядової презентації за темою дисертаційної роботи), обговорення його з керівником практики	2
4.	Проведення тренінг-лекційного заняття з використанням оглядової презентації за темою дисертаційної роботи. Обговорення його результатів з керівником практики	2

5.	Проведення семінарського заняття з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» із застосуванням сучасних методик викладання	2
6.	Організація активних форм навчання (круглий стіл; зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» у нетрадиційній формі)	2
	Разом	12

Тематичний план самостійної роботи
(очна денна, очна вечірня, заочна форма)

№	Тема	год
1.	Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на кафедрі терапії №1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО	4
2.	Ознайомлення з організацією викладання дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста» та вимогами до освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця	2
3.	Ознайомлення із структурою та змістом програми і силабуса з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	4
4.	Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для практичних занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	4
5.	Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для самостійних занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	2
6.	Аналіз критеріїв оцінювання знань лікарів-інтернів	2
7.	Відвідування лекцій і практичних занять провідних викладачів кафедри обговорення з викладачами використаних методів, методичних знахідок	6
8.	Відвідування практичних (семінарських) занять викладачів кафедри	4
9.	Розробка проекту програми та силабуса (на 2 кредити) для вибіркової дисципліни за тематикою дисертаційної роботи	6
10.	Розробка плану та конспекту практичного заняття (на 2 академічні години) з дисципліни	4
11.	Розробка методичних рекомендацій для практичних (самостійних) робіт (на 2 академічні години) за тематикою дисертаційної роботи	4
12.	Розробка дидактичного матеріалу для контролю знань (тестів, ситуаційних задач, кейсів) з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	6
14.	Методика створення мультимедійної презентації лекції з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста». Робота в якості лекційного асистента	4
15.	Відпрацювання методики проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	6
16.	Організація та проведення консультацій для лікарів-інтернів з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	6
17.	Відпрацювання методики дистанційного проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Коморбідна патологія в практиці лікаря інтерніста»	4

18.	Планування та організація виховної роботи з лікарями-інтернами з формування у них професійних якостей сучасного фахівця	6
19.	Підготовка матеріалів практики та звіту	4
	Разом	78

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний та підсумковий контроль

Дисципліна «Педагогічна практика», закінчується підсумковим контролем формою якого є залік, базується на результатах оцінювання поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування дисципліни аспірант має виконати наступні етапи:

- відвідування лекційних, семінарських та практичних занять провідних науково-педагогічних працівників кафедри;
- проведення навчально-методичної роботи (написання конспектів лекцій, підручників, навчальних посібників та інших навчально-методичних матеріалів);
- проведення лабораторних, семінарських, практичних занять, лекцій чи їх фрагментів;
- розробку завдань та організацію самостійної роботи лікарів-інтернів з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- керівництво науково-дослідною та виховною роботою лікарів-інтернів;
- захист практики, який здійснюється на методичному засіданні кафедри.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини / А. Свінціцький. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 312 с.
2. Основи внутрішньої медицини / В.Г. Передерій, С.М. Ткач – К., 2018. – 1006 с.
3. Пропедевтика внутрішньої медицини / М.С. Расін (за ред.). – 2019. – 208 с.
4. Сімейна медицина: у 3 книгах за ред. О.М. Гиріної, Л.М. Пасієшвілі / К., Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017. – 680 с.
5. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи: нормативні показники, трактування змін: довідник-посібник, 26-е вид., змінене / за ред. Ю.М. Мостового. – К.: Центр ДЗК, 2019. – 791 с.
6. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої медичної освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. Укл.: Н.М. Шуба, О.Г. Несукай, О.П. Борткевич. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: МОРІОН, 2019. – 960с.
7. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с.

8. Громадське здоров'я у практиці сімейного лікаря: підручник / Є.Я. Склярів, М.А. Бичков, Н.М. Громнадська та ін.; за ред. Є.Я. Склярова, М.А. Бичкова. – К.: ВСВ "Медицина", 2020. – 288 с.
9. Дзяк Г.В. Клініко-ЕКГ синдроми / Г.В. Дзяк, Т.О. Перцева, А.М. Василенко / За ред. акад. Г.В. Дзяка. – Дніпропетровськ: Пороги, 2008. – 202 с.
10. Коваль О. Методичні вказівки до практикуму з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 20 с.
11. Коваль О. Педагогіка та психологія вищої школи: навчально-методичний комплекс // Навчально-методичний посібник / [О. Є. Коваль]. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2016. – 65 с.
12. Курс лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 85 с.
13. Методичні рекомендації для тренерів щодо розроблення та проведення тренінгів / Авторський колектив: Т. Фулей (керівник робочої групи), Н. Буруковська, Т. Будниченко, Г. Савченко. – К., 2016. – 90 с.
14. Наказ МОЗ України № 564 від 13.06.2016 "Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги "Профілактика серцево-судинних захворювань".
15. Общая врачебная практика по Джону Нобелю // Под редакцией Дж. Нобеля. Перевод с английского под редакцией Е.Р. Тимофеевой, Н.А. Федоровой. – М.: Практика. – 2006. – 1760 с.
16. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. – Х. : НФаУ, 2019. – 248 с.
17. Свінціцький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник // К.: «Медицина» - 2019. – 1008 с.
18. Свінціцький АС, Гаєвські П. Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини. Практична Медицина. Краків, Польща. 2018/19:1632.
19. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. – 280 с.
20. Cardiology: the guide to fellowship / S.S. Naidu, D. Spevack, J.T. Jacobson. – Independently Published, 2020. – 242 p.
21. Clinical cardiology made ridiculously simple, 5th edition / M.A. Chizner. – Medmaster, 2018. – 384 p.
22. Clinical gastroenterology, 4th Edition / R. Mehta. – Jain, 2019. – 452 p.
23. Comprehensive clinical nephrology, 6th edition / R.J. Johnson, J. Feehally, J. Floege, M. Tonelli. – Philadelphia, United States: Elsevier-Health Sciences Division, 2018. – 1360 p.
24. Evidence-based gastroenterology and hepatology, 4th edition / J.W.D. McDonald, B.G. Feagan, R. Jalan, P.J. Kahrilas. – Wiley-Blackwell, 2019. – 816 p.
25. Gastroenterology clinical focus: high yield gi and hepatology review- for boards and practice, 2nd edition / E.S. Qayed. – Independently Published, 2019. – 332 p.
26. Gastroenterology. Subspecialty consult, 4th edition / C. Gyawali. – Wolters Kluwer Health, 2020. – 368 p.
27. Harrison's principles of internal medicine (Vol.1 & Vol.2), 20th edition / J. Larry Jameson, A. Fauci, D. Kasper, S. Hauser, D. Longo, J. Loscalzo. – OH, United States: McGraw-Hill Education, 2018. – 4048 p.
28. Internal Medicine / М.А. Станіславчук, В.К. Серкова (за ред.). – Вінниця, «Нова книга», 2019. – 408 с.
29. Lecture notes nephrology: a comprehensive guide to renal medicine / S. Tarafdar. – Hoboken, United States: John Wiley and Sons Ltd, 2020. – 344 p.
30. Nephrology. Subspecialty consult, 4th edition / T. Alhamad, S. Cheng, A. Vijayan. – Wolters Kluwer Health, 2020. – 392 p.